

— ឧបាសិករណ៍ក្រុមប្រឹក្សាសិក្សាស្រាវជ្រាវ ២៤ កុំរយ ២៤ ទីស្រុករយ ២៤ បឹងព្រែករា សង្កាត់រយ ៥ ក្រុងភ្នំពេញ —

ប្រធានសមាគមបញ្ញាស្វាយរៀបរាប់ថ្ងៃ

Khmer Story Lovers

២៣៩ ២៩

ខំភាត់មកពីចម្ងាយដើម្បីមិត្ត

អ្នកភាវៈគ្នាឃើញពន្លឺកាយសីដាន លោកគេច្រើន
 ភ្លេចតាមចន្លោះស្រែមោលរំពាត់, មើលពីក្រៅហាក់ដូច
 ស្ថិតក្នុងផ្ទះគ្រោះថ្នាក់ច្រូងណាស់
 សីដានដង្ហើមស្លូតក្នុងចិត្ត :
 - ហេតុអីលោកនាទីមិនហួសបួន មិនវាយលុក
 យើងមក ? គាត់ធ្វើកិច្ចការនឹងយើងឬ បានជាគ្រប់គ្រងវា

អ្នកប្រែសម្រួល : វ៉. គីងសារាត

តែក្បែរ ៗ ឲ្យយើងរីករាយ ?

ការពិតគឺទីដីមិនហួសបួនបញ្ចេញឥទ្ធិពលនិងចំណេះអស់ពីខ្លួន
 ហើយ, នៅខ្លះតែប្រហែលមួយចំអាមសោះ គាត់វាយត្រូវនាយ
 ស្រេច ។ ទីដីគុណធ្លាប់ស្គាល់ដីតា ធ្លាប់ដីដីចិត្តគាត់កាច
 លេខមួយ, បើគាត់ចេញញ្ជឺស្លៀតសេសមក « ប្លូ » នាង
 ច្បាស់ជាស្លាប់ក្រោមស្មារតីដីគាត់ហើយ ។ នាងតាមមើល
 យូររឹតតែភ័យស្លុត ក៏ស្រែកប្រាប់មាណពត្តាម :

- បងធាន, ដាប់តែដៃវិញភ្លាមទៅ ! បើមិនតែដៃច្បាស់ជាវិវរ
 ហើយបង !

នាងអស់គ្នា ពួកវាស្រួយស្រែះចេញពីមាត់អ្នកបំរើដូច្នោះ ក៏

ឆ្នាំ១៩៥៩

អង្គការប្រឹក្សាសិក្សាស្រាវជ្រាវ
 « មាតុភូមិ »
 ភ្នំពេញ
 ៤៥១ ៣១

ខ្ញុំនឹងនោះដួលស្លូតស្តើង ឈាមបាញ់ចេញពីខ្នងកល្លា គួរព្រឹក្សាល ។

ស៊ីផានប្រញាប់រត់ទៅមើលជនរងគ្រោះឃើញបុគ្គលនឹងអំបែងចាននិងកែវស្លូតច្របៀង ព្រមពេលដែលទិសមិន ហួសបួនរត់ទៅណា បាត់ស្រមោលស្រេច ។

ត្បិតគាតាចាស់ដឹងខ្លួនប្រយុទ្ធមិនឈ្នះស៊ីផាន ក៏ប្រញាប់រត់ចាកបេញពីទីនេះ ពោរពេញដោយកំចាត់កែវ ច្រូងហើយគាត់ត្រូវតែលេចបន្តិចបន្តួចនោះទោលក៏ទេចចាននិងកែវសម្លាប់មនុស្សបួននាក់ទៀត ។

អ្នកក្លាហានទាំងអស់នៅតំបន់លាវតុនីម្នីហ្ន៎រត់ទៅជួយលើកជនរងគ្រោះ តែគេត្រូវប្តូសបំកន្លែង សំខាន់ៗវាចំរាស់ស្លាប់បាត់ទៅហើយ ។

អ្នកពលវិទ្យាឃើញវាបោកមនុស្សដូចម្តេចរបស់ទីនឹងមិនហួសបួនផ្ទាល់ក្នុងបែបនេះ ក៏ភិតភ័យញញឹមខ្លួន នឹកថាបើតុំតែបានស៊ីផានជួយប៉ុណ្ណឹងម៉្លោះសមទាយក្រុមទាំងបួនស្លាប់ជំនួសជនសំខាន់ៗទៅហើយ ។

គេនាំគ្នាដើរសំរៅក្រអូកក្រោះ ថ្ងៃនឹងអំណរគុណដោយបន្តិក់ចា :

- អ្នកក្លាហានបានជួយយើងខ្ញុំប៉ុណ្ណោះ យើងខ្ញុំនឹងចងចាំមហាទុបការគុណនេះអស់មួយជីវិត តើវិទ្យុសមាននាមថាម៉េចដែរ ?

ស៊ីផានចេះសុំជីវិត , ចេះពោលការប្រកួតសមធម៌អ្នកក្លាហានផងទាំងពួង តាមការកែតម្រូវ របស់អ្នកស្រីរុំមួយ ។ ទាយប្រញាប់លំអិតទាយធ្វើការកិច្ចសម្របសម្រួលទាំងពេល :

- សូមអស់លោកវិទ្យុសមរោគ , ជួយប៉ុណ្ណឹង ចាំបាច់គុណស្រ្តីយើង ? ខ្ញុំមានត្រកូលស្តី ឈ្មោះស៊ុនយី ។

អ្នកទាំងអស់បែរទៅគួរសមនឹងឃ្លាឈ្មោះទីនឹងតុនីទៀត ។

ស៊ីផានឆ្លើយជំនួស :

- នាងឈ្មោះទីនឹង តុនី , ត្រូវជា...ត្រូវជា...

មាណពត្រចាមមុខនិយាយតទៅទៀតលែងបាន ។ ពួកហ្វានយីវិទ្យុសខ្លួនតែងចាស់ខ្ញុំខ្លាចបាន ការពិសោធន៍ គេយល់ថាយុវជនប្រុសស្រីក្លែងខ្លួនរូបដំណើរជាមួយគ្នាបែបនេះ ច្បាស់ជាមានរឿង អាថ៌កំបាំងលាក់នឹងអ្នកដំណើរដូចគ្នាហើយ ។ ហេតុនេះគេមិនហ៊ានសាកសួរទៀតឡើយ ។

មួយសន្ទុះក្រោយ ទីនឹងតុនីបបួល :

- មក ! យើងល្ងមបន្តដំណើរទៅទៀត ឬ ?

ស៊ីវីលបានប្រញាប់ប្រញាល់លើកដៃគោរពលាអ្នកញា ហានទាំងអស់ ។ ហ្វានយីវិញជូនដំណើរនាយ
ចេញទៅ ដោយគោលការណ៍អនុលោមតាមផ្លូវ ។ អ្នកទាំងនោះចង់ស្គាល់ប្រវត្តិអ្នកកម្លោះណាស់
តែដោយទីនតុន ចេះតែរិះរិះបញ្ជា ហាមឃាត់ញឹកញយពេក ហាក់មិនចង់ឲ្យមរណាវបាននាវិលោះ រើបរក
មិនហ៊ានសួរ ដំណើរការថា :

- លោកស៊ីវីលមានគុណចំពេនលើពួកខ្ញុំ, ប្រហែលពួកខ្ញុំខ្លាចពេលតបស្ម័នសន្តិសុខលោកឲ្យបាន
ពេញចិត្តទេ ហេតុនេះបើវិញក្រោយលោកមានការអ្វីអាចឲ្យពួកយើងជួយបានសូមប្រាប់យើងខ្ញុំផង,
ទោះត្រូវសម្រេចឬបើគាត់មុខងារលំដាប់យើងខ្ញុំបំប្រែកន្លែង ។

ស៊ីវីលបាននឹកដល់បញ្ហាមួយ នាយឆ្លើយឧបយ៉ាងសុភាពៈ

- យើងសុទ្ធជាត្រកូលអ្នកគុំនិយមរូបគ្នា គោរពចេះជួយគ្នាដូច្នោះហើយ ។ ខ្ញុំយល់ថាអំពីល្អ
ជាករណីយកចិត្តអ្នកស្នាក់លោកទេតើ ! បើដល់លោកនៅត្រូវសម្រៀត, ខ្ញុំបីបាត់ចិត្តណាស់ ។
ថ្ងៃនេះខ្ញុំបាន ស្គាល់ស្រីលោក ហើយបានរាប់កេរ្តិ៍ជាមិត្ត ខ្ញុំរីករាយណាស់ ។

ហាន យេហ្វៃនិងភីត្តា បាននាយជួយអ្វីតិចត្រោះប៉ុន្តែដល់ជីវិតគេត្រេកអរដូចជាទៅសម្លឹងទៀត,
ពោលនេះបើញាតាយនៅក្នុងពួកខ្លាចខ្លាហើយមានអ្នកសុភាពរាប់សាសីបីពីរោះ គេបំភ្លាភ្លាម
សើរនាយទៀតឡើយមិនដាច់ចិត្តបែកគ្នាត្រង់ណោះសោះ ។

ចំណែកទាំងតុនយើង "បរិពាន" នាវិចេះប្រើសំដីថ្ងៃថ្ងៃ, ពោលគឺចេះត្រូវសម នាវិត្រេកអរ
ណាស់មកថា :

- នរណាថាបរិពានត្រូវ ? ពេលនេះសត្វគាត់កាន់តែភ្លឺស្វាងហើយតើ !

នាវិត្រមុំលួចញញឹមម្នាក់ឯងលេចសម្រស់គួរឲ្យបេតិ, តែនាវិលាបឆ្ងល់ពេញមុខ ហើយ
ស្ងៀមស្ងាត់ខ្លាចអ្នកបំរើធ្វើឲ្យគេចង់សើចៅវិញ ។ លោកស្រីការសាច់លាងដី ចាប់ដៃនាវិ
ពោលទាំងញញឹមៈ

- អ្នកបំរើមួយនេះស្រស់ប្រិមប្រិយណាស់ ហើយពាក់ត្រូវលទៀត ពិតជាល្អបែកលើសអ្នកបំរើ
ទៅស្រុកលាវតុនយើងខ្ញុំមែន !

នាវិស្រាយសើចតិលឡើយ, ទាំងតុនអស់សំណើចខ្លួនឯងដែរ នឹកថា :

- អម្បាញ់បិណ្ឌអាស័យតែភ័យខ្លាចលោកតាទីបួន ក៏ទៅផ្លាស់ខោអាវរួចដោះត្រូវលទុកឲ្យយើង !

ការសានលាងដីយើងឲ្យអ្នកស្រុកផ្ដើមស្រែករបកមើលពីចម្ងាយ គាត់ដឹងឮស្រាប់ គាត់ប្រយុទ្ធដ៏
ស្មោះត្រង់អម្បាញ់មិញពិតជាលេចគួរគាប់ផ្ទះហើយ ទើបគេមកមើលបែបនេះ ។ ទីនីមិទ្ធិហួសបួន
សម្រាប់គេបីបួននាក់ទៀត , ច្បាស់ជាអ្នកស្រុកយល់ប្រឡប់ ពួកយើងជាមោទន៍ព្រះគោតិគេចពីទីនេះ
ឲ្យគាប់ ។ លោកស្រីស្រែកបច្ចុលគ្នា :

- យើងនៅទីនេះយូរប៉ុន្មានទេ , គាប់ចេញដំណើរភ្លាមឡើយ !

គាត់នឹកទៅកេរ្តិ៍ឈ្មោះពេលទៀត :

- អូស្រី , អ្នកតែងខ្លួនដូច្នោះប្រហែលប្រើប្រាស់ទាអាវខាងត្បូងអស់ហើយ ។ បងយក
ស៊ីលៀកបំបាក់តាមខ្លួនមកច្រើនណាស់ , បើមិនយល់ទាន់ទេ , យើងទៅកង្វះសំណាក់ឲ្យយ
អ្វីគួរពិគ្រោះកាយផ្លាស់ទៅការនេះចោលទៅ ។ អូស្រីអើយ , ទេពាបេរូរនៅស្រុកជាងណា ១
ល្អប្រសើរអូ , បងមិនដែលប្រទះទេ ។ បងចង់មើលមុខមាត់អូទៅពេលកុបតែងជាស្រីម្តង
តើអ្វីច្របូកច្របល់សំរិតត្រកវដែរឬទេ ? ដល់បងច្រឡប់ទៅលោះតុនវិញ ស្រួលអ្នកប្រាប់បងប្រុស
នោះណា !

ទីនីគុនីជាទារីចុលប្លែកមែនហើយគ្នាបំបែកនៅក្នុងព្រៃក្នុងដំបូងពីតារងរងព្រៃនាមពិតពិត មិន
ស្ទើរដែលបានស្តាប់សំដីផ្ដើមល្បែងស្រីដូចគ្នាដូចពេលនេះទេ ។ នាងសប្បាយកែកាយណាស់
លើកដៃខ្ទប់មាត់សើចហើយគបថា :

- ខ្ញុំមិនចេះកុបតែងខ្លួនទេ , សូមបងស្រីកុំសើចយ ។

ស៊ីដានពេលកាត់ទាំងញញឹម :

- កាលនៅផ្ទះ... អូន . យប់នោះ .. អូនតែងខ្លួនល្អមើលណាស់ ។

មាណពចង់ពោលសរសើរពីសម្រស់នាងក្រមុំនាងត្រីដែលទីនីមិទ្ធិហួសបីបួនឲ្យរៀបការ ជាមួយទីនី
តុនីនៃនាយអៀនខ្មាសពេកនិយាយដាក់រដុប , ទីនីតុនីសម្លឹងនាយលៀនអណ្តាតញ្ជាក់មុខ ។ ការ
សានលាងដីយល់ថានាងក្រមុំត្រឡប់ហើយទើបលើកដៃឲ្យសញ្ញាចេញដំណើរ :

- ពួកយើងទៅមុខ !

អ្នកដទៃទៀតឆ្លើយតបយ៉ាងគិតគូរ ហើយដឹកសេះមួយគូមកជូនស៊ីដានមិនទីនីតុនីឡើយដំបូង ។
ចំនាប់មកទើបគេកាលឡើយដំបូងចាកចេញពីដំបូងនោះ ដោយបំណែកសពមួយនៅតាមផ្លូវ ។

បើនិយាយពីកិច្ចការយុទ្ធសាស្ត្រនិងការយុទ្ធ ហ្នានយំហ្វែងធ្វើមេដឹកនាំជនមួយក្រុមនេះ ។
ប៉ុន្តែដោយហេតុអ្វីហ្នានបានមេចេញសោហ៊ុយសព្វសារពើក្នុងការធ្វើដំណើរ រើបើគេលើកលែងក
ស្រីការសានលានដីឲ្យដឹកនាំវិញ ។ លោកស្រីចាយប្រាក់ដូចគ្រដាស, ចិត្តចូលាយណាស់ ។
ដំបូងទាំងអស់សុទ្ធតែរើសរកគុណល្អរត់លឿនក្រវែលន, មួយភ្លែតសោះបានបង្ហាញយ៉ាងដប់យោជន
ស្រេច ។ ស៊ីដបានលួចសួរចំនីក្នុងភ័យ ។

- មេដឹកនាំទៅកាន់ស្រុកជាស៊ីដឬ?

ចំនីក្នុងកំរាលញញឹមខ្លីប ភ្លឺស្រុកជាស៊ីដទៅទិសអាគ្នេយ៍ តែគេធ្វើដំណើរសំដៅទិសខាង
លិចដូច្នោះបានសេចក្តីថា រឹតតែឃ្លាតឆ្ងាយពីប្រពន្ធស៊ីដយិនបែមទៀត ។ មេដឹកនាំត្រលប់រក
ទៅដល់ស្រុកភីនយានជាប្រជុំជនមួយធំ ។ ទាំងអស់គ្នាសំដៅរកផ្ទះសំណាក់យ៉ាងធំ ដើម្បី
ទាន់វេលាសមស្របដឹកគ្រប់គំរាមកំហែង, ប្រមូលធាតុទុកធ្វើបុណ្យស្រុកលាវក្នុង ។

អ្នកស្រីការ សានលានដីមាំចំនីក្នុងចូលចម្រុះ ជួយផ្លាស់សំលៀកបំពាក់ជាស្រីទេ, តែគាត់
គួស ត្រង់ឃើញកាយវិការនិងឫកពារនាងជាស្រីក្រមុំសុទ្ធសាធ មិនដូចការស្នាមរបស់ពួកគាត់ទេ ។

យប់នោះអ្នកភ្នាក់ងារទាំងអស់កាប់គោ ខ្លែង្រូក រៀបចំតំបន់លៀងមួយជាកិច្ចការសេដ្ឋកិច្ចស៊ីដបាន
ហើយឲ្យនាយអង្គុយកន្លែងខ្ពស់ជាងគេផង ។ ចំនីក្នុងមិនចង់ឲ្យគេដឹងការចាត់ទុករោងមាត់និងគាត់
មិនហួសបួន ក៏ចេះតែធ្វើសញ្ញាឲ្យស៊ីដបានរាល់ពេលដែលលោកស្រីការសាន ឬហ្នានយំហ្វែង សានសួរអ្នក
កម្លោះ។ នាងចេះតែជួយធ្វើយប់បង្អួចខ្លួន ទាល់តែអ្នកអស់នោះឈប់ដឹងសួរ ។ ការសានលាន
ដើម្បីស៊ីដបាននិងចំនីក្នុងស្នូលស្នាមណាស់, ចំនីក្នុងមើលអ្នកកម្លោះប្តី។ សុទ្ធតែបញ្ចេញ
ក្រវែលភ្នែកដ៏ស្រទន់ជាមួយផង ។ លោកស្រីទឹកថា:

- អ្នកមានគុណត្រឡប់ស៊ីដនិងប្តីស្រីរូបនេះច្បាស់ជាគូសនិរុទ្ធស្រឡប់គេបញ្ជាពីផ្ទះហើយ, ពួក
យើងមិនត្រូវវាបានលោកទេ

ចំណែកហ្នានយំហ្វែង, លីដំនីភីន មិន អ្នកគ្រូយចិត្តណាស់ ភ្លឺតគាត់ចាប់ដើរអ្នកនាងពេញដំបូង
លាវក្នុងថាពួកនឹងគេដែរ, លើកនេះស៊ីដសៀវធ្វើដំណើរកម្រិតចំនីមិនហួសបួន ហរដ៏យល់ដឹងជូរ
ចត់រើស្លាប់ទាំងបួននាក់ ។ នៅតាមផ្លូវគេបានសម្លាប់ពួកចៅប្តីប្តីនាងដែរ តែមិនអាចយក
មកបូជាតំបន់មួយចាកប្រយុទ្ធដ៏សាហាវនិងចំនីមិនហួសបួនទេ ។ ជាពិសេសលីដំនីភីនកប់

ប្រមល់ ជាងគេ ព្រោះស្រស់ស្រាយ ភ្លេចភ្លាំង ។ ប៉ុន្តែនៅចំពោះមុខស៊ីវិលីស្ទ ទាំងនិងទីជំនុំជំនុំ គេទំរកទឹក
ទឹកមុខរីករាយ , ទំស៊ីវិលីស្ទ ក៏ស្រស់ស្រាយ ។

លុះស្រស់ស្រាយហើយ ការសាងសង់ដី ប្រើប្រាស់ស្រូវ ព្រៃ ឬ ហ្វានយ៉ៃហ្វ ហើយចាប់ផ្តើមទីជំនុំ
បញ្ចូលក្នុងបន្ទប់មួយដ៏ស្អាតប្រណីត ។ ហ្វានយ៉ៃហ្វ កាន់ដៃស៊ីវិលីស្ទ ។ បន្ទាប់មកគេដើរចេញ
មកវិញ, លោកស្រី ការសាងសង់ដី លើប្រសប់នីវ៉ា ថា:

- សូមលោកមានគុណមើលកូនក្រមុំយើង ខ្ញុំមើលស្រស់ហើយស្អាតដែរ

ស៊ីវិលីស្ទ ក្រហមមុខ ចោលភ្នែកលបសំឡឹង ទីជំនុំ ឃើញទាំងក្រហមមុខ ដល់គុម្ពត្រចៀក បាញ់
ខ្សែចក្កដ៏ស្រស់មកដែរ, តាយមកពោះភីប ។ ... ទាំងពីរភាគបែរមុខចេញរៀនខ្លួន, ការសាងសង់
សើចក្តីក្តី:

- ទោះអាចចាត់ទុកដូចគ្រប់ដំណាក់ដែរតើ នៅ ទៀនខ្លួន ដីទៀត ?

ពោលចប់គាត់ល្អកដៃចេញពីក្នុងអាវ ហើយរលាស់ដៃយ៉ាងរហ័ស ចោលកាំបិតស្នៀតមួយ កាំបិតទៀន
នៅលើតុជាងត្រីលរលត់ភីប ដំនិតសុទ្ធ ។ ឆន្ទៈកាំបិត មិនទាន់អស់ ខ្យល់បន្តដំណើរចេញទៅក្រៅតាម
បង្គោល ។ បន្ទប់នេះនឹងឈឺន, ការសាងសង់ដីពោលបន្ត :

- សូមដូនពារជ័យសិរីមង្គលដល់លោកអ្នកមានគុណ សូមជួបតែសេចក្តីសុខចំរើនលុះត្រាអរសាទ ។

លោកស្រីមិនទារបន្ទប់ស្រូវគ្រាំង : ស៊ីវិលីស្ទ ទាំងនិងទីជំនុំ ក្តៅមុខភាយ ។ រំភើបញ្ជាប់ញ័រជាខ្លាំង
ដើមទ្រូងលោតទឹបខ្នាត ... ខណៈនោះស្រាប់តែមានសម្លេងមួយស្រែកពីស្នូនច្បារខាងក្រៅថា :

- បើពិតជាអ្នកក្លាហានត្រឹមត្រូវមែន, ត្រូវចេញមុខមកតទល់ភ្នែកឃើញស្នាដៃ ។ អ្នកល្អច

ចោលកាំបិតស្នៀតតាមរបៀបឆ្មាដូច្នោះ មិនគឺជាជនកំសាកទេឬ ?

ទីជំនុំ លាន់មាត់យី រត់ទៅរកស៊ីវិលីស្ទ គេក្តាប់ដៃគ្នាយ៉ាងរឹងរាល់នឹកអស់សំណើចរៀនខ្លួន :

- ការសាងសង់ដីពោលកាំបិតស្នៀតពន្លត់ភ្លើងទៀនឲ្យយើង ជួបសេចក្តីសុខចំរើន បែរជាធ្វើឲ្យ
អ្នកនៅខាងក្រោយយល់ច្រឡំទៅវិញហ្ន៎ !

ស៊ីវិលីស្ទ ចង់ស្រែកបញ្ជាក់ប្រាប់គេ តែត្រូវបានដៃមួយទ្រង់ក្របីមាត់នាយជិត មិនឲ្យស្រែក,

មាណពបានដៃស្រែក ក៏ទប់ទីជំនុំភ្លាម ។

ជនដដែលស្រែកជេរពីក្រោមមកទៀត:

- កំបិតហោះនេះកាចសាហាវណាស់, ប្រហែលជា អាវុធស្រីចង្រ្កីម្នាក់នៅស្រុកលាវតុនហើយ ។
ពួកវានៅស្រុកលាវតុន ម្ចាស់ភូមិឋានហោះម៉ែអីនោះទោះ ជាស្រ្តីមេម៉ាយត្រកូលការបេរីផ្កាកុំបនិងបន្លែបន្លាត
ក៏ហ៊ានប្រើកំបិតស្បៃរបេបហ្នឹងសម្លាប់គេដែរ ។ ពួកយើងដូចជាមិនដែលច្របះកំបិតទំនេរខ្សោយ
ដូច្នោះទេ !

ការធានាលាងដំបៅលកំបិតស្បៃតទៅប្រាថ្នានៃពន្ធដំឆ្លើងទៀនក្នុងបន្ទប់មិន, ឥឡូវភាគមិន
មិនឲ្យមានរឿងវែងឆ្ងាយក៏បណ្តោយឲ្យគេជេរស្តីខ្លះទៅ ។ លោកស្រីដំណឹងស្នូលៈ

- គេស្គាល់កំបិតហោះយើងមែន ឬគ្រាន់តែនិយាយប្រមុយលេងទេ ?

ប៉ុន្តែសម្លេងដែលស្រែកជឿលឺខាងក្រៅមកទៀត:

- ស្រុកលាវតុនមានផ្ទះដូចមួយក្រៅចាសោះ មិនគួរមានចោរលួចសេះច្រើនម្ល៉ឹងទេ ។
អាចោរគេកាប់នាយក្រុមកំបិតយ៉ាងស្តីមួយនោះចោលកំបិតយ៉ាងនិយាយហើយ ។ វាចេះតែប្រើថ្នាំ
ពុលដើរធ្វើបាបគេប៉ុណ្ណោះ ។ នៅមានអាមួយទៀតគ្មានធានការអីទេ កងតែពស់កំញើញគេដើម្បីសុំទាន
អាចោរម្នាក់ទៀតត្រកូលហ្វានបន្តិចឲ្យហៅវាថា កុកស នៅលាវតុន ប្រើតែកូនដំបងពីរដើមមួយជាតិ
ហើយ ! ម្តងៗមិនឲ្យគេសើចុកពោះជ្រុះធូញឬ ?

សម្រែកជឿមជាមលាងបកពីក្រៅនេះ ធ្វើឲ្យអ្នកក្លាហាននៅស្រុកលាវតុនចាងអស់ប្រែចកមុខ
គ្រប់គ្នា ដំណឹងស្នូលថា ពួកគេមានបំណងយ៉ាងណាចំពោះខ្លួន ? លីធីនីភីនីដកកំបិតខ្លួនក្រាស់
ស្ទុះចេញទៅរើឃើញផនមួយប្រក់កុនឈរជេរគ្នាដៃគ្នាជើងយ៉ាងសប្បាយ ។ លីធីនីភីនីស្រែក
សន្ធាប់ :

- នែមិត្ត, ឯងស្រែកឡូឡានៅទីនេះ តើមានគោលបំណងយ៉ាងណាដែរ ?

- បំណងយ៉ាងណា ឬ ? គ្រាន់តែឃើញពួកក្លាហានសំបែកមកពីស្រុកលាវតុន យើងទឹកភ្លាម
ចង់តែចាប់ទាំងអស់មកកាប់ពួកហោលរឿតទេ !

លីធីនីភីនីធ្វើហ៊ុំ, ធ្វើយតបភ្លាម :

- យើងចេញមកហើយ, ឯងចូលមកកាប់ចុះ !

ពោលចប់ភាវបង្កើនខ្លួនស្ទុះចូលគ្រវីកំបិតកាប់រេពីរទាំងដំណឹងខ្លួនជននោះ វាចង់ជាពាក់ណាត់ត្រឹមចង្កៀះ
ខ្លាតពីគ្នាចែកឈាមប្រាវហូរជាកងី ។

ហ្វានយីហ្វ, ហ្វានលាននិងការសាងលានដី ចេញមកដល់ខ្មែរ ឃើញព្រឹត្តិការណ៍ចម្លែកបែប
នេះ ក៏មើលមុខគ្នាធ្វើភ្នែកឡើងឡើង, លំអិននិងស្រឡាញ់កាំងជាងគេ ឈរក្នុងមួយកន្លែងដោយមិន
នឹកស្មានថា វាដែលហ៊ានលេចរាជរដៀមដាមអ្នកក្លាហានស្រុកលាវតុនជាជនសាមញ្ញឥតចេះយុទ្ធសិល្បៈ
មួយគ្រាប់ដូច្នោះសោះ, មិនបានអីក៏ចប់ទល់នឹង នាត់មួយស្មៅត្រូវអស់ចិត្តដែរ ។

អ្នករាល់គ្នាកំពុងតែនឿនឆ្ងល់ធ្វើក្បាលទើស្រាប់តែមានសំឡេងមួយ ស្រែកចំអកពីលើដំបូលផ្ទះ
មកថា:

- អស្ថាប្បណាស់, អស្ថាប្បមែន! លោកលីនាយក្រុមកំបិតញាប់ចេញឲ្យតែមួយស្មៅត កាច់អ្នក
បំរើផ្ទះសំណាក់ដាច់ជាពីរកំណាត់ក្លាម! ហាសៗ ...

ពិនិត្យអស់គ្នានឹមមើលដំបូលផ្ទះកេត្តាស់សម្លេង ។ គឺជាបុរស ម្នាក់ចំណាស់មធ្យម ឈរ
ស្ងួមចង្កេះលើដំបូល យ៉ាងសង្ឃឹម ។ គេភ្ញាក់ច្រើតប្រហារពោះឆ្មុំ ព្រោះរូបរាងជននេះឆ្ងុយពី
ជនដែលឈរខាងក្រោម ពោលពាក្យ អសប្បវរស ។ គេយល់ថាជននេះ ច្បាស់ជាកំពូលកុនណាមួយ
ចាត់ឲ្យមកបង្កបោតុជាមួយអ្នកក្លាហានស្រុកលាវតុនទេតើ!

លោកស្រីការសាងលានដីឥតបាច់គិតច្រើន គ្រវាស់ដៃស្លាបោលកំបិតស្មៅតតម្រង់ជននោះ ឲ្យស្ងួត
វិញ ... ជនលើដំបូលផ្ទះលូកដៃចាប់កំបិតមួយជាប់ ហើយលោកគេចង់ដុតកំបិតពីរទៀតសើច
ក្អកក្អាយ:

- បើសេរីលោកទាំងម្ចាស់ក្រុមនៅស្រុកលាវតុនអញ្ជើញដល់ទីនេះហើយ, សូមទៅជួបជុំគ្នា
ត្រង់ព្រៃមួយឆ្ងាយពីនេះប្រហែលដប់ពីរយោជន, បើមិនហ៊ានទៅក៏ហ៊ីចុះ!

ជននោះពោលចប់លោកចុះពីដំបូលផ្ទះតែចេញបាត់ក្លាមឥតរង់ចាំឆ្ងើយដងហាក់ដូចគេប្លាចញញើត
អ្នកក្លាហានស្រុកលាវតុនដែលមានគ្នាច្រើន ណាស់ ។

ការសាងលានដីដើមស្ករយោបល់គ្នា:

- គិតយ៉ាងម៉េចពួកយើង, ទៅបូកុំទៅ?

ហ្វានយីហ្វកបដោយមិនបាច់គិតគូរ:

- ទោះពួកនោះវាស្អីក៏ដោយ, បើគេមកប្រកាសសង្គ្រាមជាមួយយើងហើយយើងត្រូវទៅដាច់ខាត!
ការសាងលានដីឥតបញ្ចប់:

- មែនហើយ! យើងមិនត្រូវធ្វើឲ្យសាចរលាបកេរ្តិ៍ឈ្មោះអ្នកគុណនិយមដំបងលាវកុំឲ្យយើងទេ!
បន្ទាប់មក លោកស្រីដើរទៅជិតបន្ទប់ស៊ីផង បានស្រែកពីក្រៅខ្លាំងៗ ថា :

- លោកប្រុសនិមិត្តស្រី, ត្អូកយើងមានការចាំបាច់ទៅជួបគេឥឡូវនេះឯង ។ យើងសុំលាទៅមុន
សិនហើយ, ចាំស្រែកសឹមជួបគ្នានៅផ្លូវខាងមុខ ។

លោកស្រីឈប់បន្តិចមិនពូនរណាឆ្លើយទើបបន្ត:

- ទីនេះមានមនុស្សស្លាប់ម្នាក់ហើយ, សូមលោកប្រុសនិមិត្តស្រីប្រញាប់ចាកចេញទៅ, កុំនៅ
បង្អែបង្អង់យូរនាំវា និចិត្ត ។

គាត់យល់ថាមិនបាច់ ហាមាត់សុំអ្នកទាំងពីរទៅជាមួយទេ ព្រោះយល់ថា គេជួយគ្នាគាត់ទាំងអស់
ឲ្យរួចពីស្លាប់ ខាត់ដាន់ណាស់ណាស់ហើយ, មិនគួរហៅរកគេទៀតទេ, កុំឲ្យគេបារក្រុមបក្សទាំងបួននៅ
លាវកុំឲ្យមានតែឈ្មោះ ដូចស្រូវប្រហោងក្នុង ។

គិតឃើញដូច្នោះ, គាត់ក៏បបួលគ្នាចេញពីសណ្ឋាគារអស់គ្នាសរសើរឡើយ ។ ស៊ីផងបាន
ដាក់មើល ទិសត្រង់សួរយោបល់:

- ឥឡូវយើងគិតធ្វើម៉េច ?

ទ្វីងត្រង់ដកដង្ហើមធំ :

- បើនៅទីនេះមិនបានដដែល, ត្រូវទៅតាមពួកគេមើលលេងទៅណា !

- យី! មិនដឹងពួកគេជាអ្នកណា, តិចលោះប៉ះលោកភារីបួនរបស់អូនទៀតទៅ :

- ខ្ញុំមិនដឹងដែរ, តែយើងទៅដល់ពួនលបមើលគេសិនណា ! កុំអាលបង្ហាញមុខ ។ ប្រហែល
លោកតាមែនក៏មិនដឹង ។

- អីចឹងវិវរធ្វើហើយ, ខ្ញុំមិនទៅទេ !

- ឆ្គង! បើដួបលោកតាមែនយើងមិនបាច់រត់ទេ, ព្រោះឥឡូវនេះបង្ហាន់ពូកែលើសដើមឆ្ងាយ
ណាស់, លោកតាប្រយុទ្ធមិនឈ្នះបងទេ! ខ្ញុំមិនខ្លាចផង ម៉េចបងខ្លាចជាងខ្ញុំម៉្លេះ?

នៅពេលអ្នកទាំងពីរជជែកគ្នា លោកស្រីភាវសានលាងដីនិងភ្នំភ្លា លោកស្រីលើខ្នងសេះ
ចេញដំណើរបន្តបន្ទាប់គ្នា ។ លោកស្រីស្រែកចុងក្រោយគេ:

- នេះជាប្រាក់ពីរយដប់តម្លឹងណា ! ដប់តម្លឹងសម្រាប់ថ្លៃបន្ទប់និងបាយទឹក, ពីរយតម្លឹង ជាប្រាក់ឲ្យ

គ្រួសារអ្នករត់គ្រោះ ។ យាតករដែលសម្លាប់អ្នកបំរើនេះឈ្មោះវ៉ូដ ខ្លាំងជាមេចោរលួចសេះនៅ
សានតុនី, សូមកុំម្នាលបង្ហាត់អ្នកណាឲ្យសោះ !

ស៊ីដបានសួរតាមក្រមុំគិចៗ :

- ម៉េចក៏លេចឈ្មោះវ៉ូដ ខ្លាំងមកទៀតហើយ ?

- គេចេះតែរកលេសមកបន្តិកអាជ្ញាធរកុំឲ្យចាប់ខ្លួនសម្រាប់អ្នកស្លូតត្រង់ប៉ុណ្ណោះទេតើ !

អ្នកទាំងពីរចេញមកក្រៅឃើញសេះមួយគូឈរត្រង់មាត់ផ្ទះវ៉ូដ ចាំជាស្រេច, គេលោតឡើងជិះភ្លាម
ធ្វើដំណើរទៅកាន់ទិសខាងលិច ។

អ្នកផ្ទះសំណាក់ដឹងថាមានមនុស្សស្លាប់ក្នុងសួនច្បារខ្លួននរណា ហ៊ានចេញមកជូនដំណើរឬសាកសួរ
ភ្លៀវទេ ។

ស៊ីដបាននិយាយទៅក្នុងបំបោលសេះតាមក្រោយអ្នកភ្នា ហានទាំងបួននៃក្រុមខាងលាវតុនី បានឆ្ងាយ
ប្រហែលដប់យោជន៍ទើបឃើញព្រៃមួយដ៏ក្រសែរខ្លាំងនឹង ។ នាយពូសូរសម្លេង ហានយំហ្វែស្រែក
ក្លែងៗពីចម្ងាយមកថា :

- មិត្តអញ្ជើញមកពីខាងណាដែរ បានដាំទំពៅហៅយើងខ្ញុំដល់កន្លែង ? ឥឡូវខ្ញុំសំភូមិមាន
ហានមែ, ក្រុមកាំបិតច្បាប់, ក្រុមនាគខៀវនិងក្រុមខ្នាត្រាបនៅលាវតុនី បានមកជួបជុំគ្នាតាមពាក្យ
សន្យាហើយ !

អ្នកភ្នា ហានទាំងអស់ឈរនៅជាន់ដៃព្រៃស្រែកសួរសិន ព្រោះគេគោរពពាក្យស្នាក់ប្រចាំពិតព
កុនមួយប្រយោគថា: "បើមានមនុស្សកុំចូលក្នុងព្រៃ" ជាពិសេសវាត្រូវនឹងតែបនេះមិនដឹងសត្រូវ
បង្កប់ខ្លួនប៉ុន្មាននាក់ ?

ទីនីតុនីប្រាប់ស៊ីដបានថា:

- យើងពួនត្រង់ណា ចាំស្តាប់គេ, ចាំមើលគេសិន, តើលោកតាម្នីមិនមែន ?

អ្នកទាំងពីរលោតចុះពីខ្នងសេះដើរលបៗ ទៅពួនក្រោយផ្ទាំងថ្មមួយធំ ។ ហានយំហ្វែសូរ
ដើរសេះក៏ដឹងថាអ្នកទាំងពីរមកតាមក្រោយ, តែគាត់មិនឆ្លើយដឹងឡើយ ។

នាយក្រុមទាំងបួនរួចហៅ សិស្សជាន់ដប់នាក់ ទៅឈររាយគ្នាឆ្ងាយពីព្រៃដាំសត្រូវ ។ ព្រៃ
នេះធំហើយ ស្ងួតស្ងួត ត្រូវនឹងមេឃស្រអាប់ផង គេមានអារម្មណ៍ព្រៃព្រួច សម្លឹងមុខគ្នាឃើញ

ទៀត ។ ដូចខ្លោចបិសាច

មួយ សន្ទុះចំទើបពួកសម្លេងហ្មួចរួចទ្វាចលាន់ចេញពីក្នុងវិញ ហើយឃើញមនុស្សពាក់អាវខ្មៅក៏
ចេញមកជាដួងៗ សំដៅអ្នកភ្ញាក់ហានដំបង់លាវតុន, ក្នុងមួយជួរមានគ្នាប្រហែលប្រាំបីប្រាំមួយ
នាក់ ។ គេរត់ចេញមករាយគ្នាព័ទ្ធជុំវិញអ្នកភ្ញាក់ហានស្រកលាវតុនព្រមទាំងស៊ីផាន និងទីង
តុនទៀត, មានគ្នាទាំងអស់ប្រមាណជាងមួយរយនាក់ ។ រត់មកដល់កន្លែងរៀនខ្លួន គេឈរស្ងៀម
កាន់អាវុធគ្រប់ដៃនៃចេញវាចាមួយម៉ត់ឡើយ ។ ចម្លាប់ពីនោះទើបឃើញជនអាវខ្មៅដំបូមួយ
នាក់ចេញមកទៀត ។

ស៊ីផានមានភ្នែកភ្លឺមុតក្រឡេកខ្លាច់លាន់មាត់យី ! ព្រោះជនទាំងនោះសុទ្ធជាមាយកងនិងនាយ
កងរងទាន់ក្រុមឈានល្អ គឺនីហ៊ុនយេ, ឈិនឈុនដី, ចាន់ហ្វូជាដើម ។ សុខដួងដំបូមួយនាក់នៅឈរ
សន្តិទាន់ហើយគេឃើញជនម្នាក់ទៀតដើរចេញមកម្នាក់ឯង ។ ជននោះជាលោកគ្រូពេទ្យដែលគេ
នាមពៅហៃស៊ីតែម្តង ។ គ្រូពេទ្យក្នុងខ្លះៗឆ្អើមពោលវាចាថា :

- បានអស់លោកទាំងបួនអញ្ជើញមក, បងប្អូនយើងទាំងអស់ខ្លះ! ខ្លះៗ ... មានក្តីត្រេកអរ
យ៉ាងខ្លាំងទើបមកទទួលដល់ទីនេះ ខ្លះ! ខ្លះ! ប៉ុន្តែ ... ខ្លះៗ ... ប៉ុន្តែអស់លោកអញ្ជើញមក
យឺតបន្តិច ធ្វើឲ្យបងប្អូនយើងរង់ចាំយ៉ាងអន្ទះអន្ទុន ។

ហ្វានយីហ្វូនិងភ្នំគ្នា គ្រាន់តែពួសម្លេងក្អកខ្លះៗ លាយនឹងវាចា គេស្តាប់ភ្លាមជាពៅហៃស៊ី ដីស្សី
ទាន់ក្រុមឈានល្អភ្លាម ។ ហ្វានយីហ្វូនិកថា :

- បានជួបជនដែលណាត់ជួបនឹងយើងហើយ ! យើងខំស្តាប់មកពីឆ្ងាយដើម្បីជួបពួកគេ, បើពួកគេជា
ក្រុមឈានល្អមែន ការស្តាប់រស់ស្លឹកលើឆាកប្រយុទ្ធដែលគេមានក្នុងពេលបន្តិចទៀតនេះឯងនោះ
គ្នាគេប្រើនលើសលុបក៏យើងមិនត្រូវខ្លាចដែរ ។ ស្តាប់ដោយសាររឿងនេះប្រសើរជាងស្តាប់ក្រោម
ស្នាដៃទីនីមិតហួសប្តូរដែលគ្មានការទាក់ទងជាមួយយើងសោះ ។

ហ្វានយីហ្វូលើកដៃគោរព
- អូ! គឺលោកគ្រូពេទ្យដែលគេមកទទួលយើងខ្ញុំដល់នេះឬ ? មិនបាច់គួរសមពេកទេ, ខ្ញុំ
បានហ្វានយីហ្វូនាយក្រុមខ្លាគ្រាប ។

ចម្លាប់មកហ្វានយីហ្វូណែនាំលីធីនិងនិងការសានលានីដី ឲ្យស្តាប់ក្រុមឈានល្អ ។ ស៊ីផាន

លបមើលឃើញតាវៃ និងយាយជាមួយអ្នកភ្នាហានស្រុកលាវតុន យ៉ាងរាក់ទាក់ដូច្នោះក៏នឹកថា:

- គេមិនមែនរកវាយប្រយុទ្ធគ្នាឯណា ?

នាយពោលនិច្ច ប្រាប់ទីនឹកថា :

- គ្នាយើងទេទីនឹក តុនៗ, ចេញទៅក្រៅវិញ ?

ទីនឹកចាប់ទាញដៃនាយទៅវិញ ទុនខ្សែបង្កាត់ត្រចៀកថា:

- ឈប់សិន ! រង់ចាំបន្តិចទៀតមើល ?

ពួកសួរហ្វានយីវិហ្វពោលទៀតថា:

- យើងបានណាតម្តងទីចាត់ការក្រុមអស់លោកទេតើ ! ប៉ុន្តែយើងបានជួបប្រទះរឿងហេតុ

បន្តិចបន្តួចតាមផ្លូវ ទើបខាតពោលហួសថ្ងៃសន្យា សូមលោកគ្រូពែនិនអស់លោកនាយ ត្រួតមេត្តាអភ័យទោសផង

តែវិហ្វស៊ុតបរិញ្ញាថា : អរគុណ... ប៉ុន្តែលោកនាយក្រុមរង់ចាំអស់លោកយូរពេក មិនឃើញ អញ្ជើញមក ហើយត្រូវលោកមានកិច្ចការផ្ទាល់ខ្លួនផង កន្លងស្មានថា អស់លោកលែងនឹកនាពិ ជឿនសន្តិសុខដួងហើយ ? ឥឡូវលោកនាយក្រុមយើងលែងរង់ចាំអស់លោកស្រេច ?

ហ្វានយីវិហ្វស្រឡាំងកាំងមួយខណៈទើបសួរបញ្ជាក់:

- លោកនាយក្រុមស៊ីអញ្ជើញទៅណាហើយ ? សុំជំរាបលោកគ្រូពែនិចតាមត្រង់ចុះ, យើងខ្ញុំ

ស្តាប់មកពីស្រុកនាយមានប្រាថ្នាតែមួយគត់ចង់ជួបលោកនាយក្រុមស៊ីម្តង, ឥឡូវយើងមិនបានជួបវិញពួក យើង... ដូចជា... ពួកយើងអស់សន្ធិមហើយ ?

ទីនឹកខ្សែបង្កាត់ត្រចៀកស៊ីឯបានទៀត:

- ពួកនេះលូនដូចម្ល៉ោះ ! បានទាំងដប់លៀងបរិស្ថានជាញៀនកិត្តិយសផងម្ល៉ោះពោល ថារកបរិមិនឃើញ ហើយអស់សន្ធិមហើយ ?

ហ្វានយីវិហ្វបង្កើនបន្តិចទើបបន្តវាចា:

- យើងខ្ញុំបានដឹកនាំផលិតផលនៃស្រុកលាវតុន ដូចជាស្បែកសត្វនិងឫសឈើធ្វើថ្នាំជាដើមមក

ជូនលោកនាយក្រុមស៊ី, លោកគ្រូពែនិនអស់លោកនាយត្រួត ។ ជំនួននេះស្តួចស្តើងជាទី បំផុត តែសូមអស់លោកទទួលដោយអនុគ្រោះផង, ព្រោះយើងខ្ញុំជំនួញមកពីភ្នំយាយដូងអស់

លោកដោយស្មោះអស់ពីចិត្ត

ពោលចប់គាត់ភ្លឺសញ្ញាឲ្យសិស្សប្រែបង្ហាញទៅស្រាយកញ្ចប់លើខ្នងសេះមកទុកលំទោនជូនព្រៃហៃស៊ី។

លោកក្រុងព្រៃញញឹម :

- អស់លោក ... ខេះៗ ... ដូចជាគួរសមពាក្យហើយខេះ ... ខេះៗ ... បើអស់លោកមានចិត្ត

ស្មោះត្រង់មែន, ខ្ញុំមិនបញ្ជាទេ, សូមអរគុណ! អរគុណច្រើន!

បន្ទាប់ពីនោះមក, ហ្វានយីហៃលូកយកកញ្ចប់មួយពីខ្នង គាត់កាន់នៅដៃ ទាំងពីរដើរទៅមុខពីបើជំហាន

ពោល :

- កាលពីដើមលោកនាយក្រុមតុនហ្វាន ធ្លាប់អញ្ជើញទៅលេងស្រុកលាវតុនពិភាក្សាជាមួយយើង ខ្ញុំយ៉ាងស្និទ្ធស្នាល ម្យ៉ាងទៀតលោកនាយក្រុមតុនហ្វានឥតស្តាប់ខ្លឹមបើដំខ្ញុំទេ លោកបាន ចង់មិត្តភក្តិខ្ញុំទៀតផង ។ កញ្ចប់មួយនេះសុទ្ធតែច្រូសលើរាប់យញ្ជា អាចជួយចម្រើនអាយុឲ្យ បានយ៉ាងយូរ, ជាវត្ថុកម្រណាស់, ខ្ញុំសូមជូនកញ្ចប់នេះដល់លោកបនិតុនហ្វានផង ។

ពោលហើយហ្វានយីហៃលូកយកកញ្ចប់ដល់ក្បាល សម្លឹងមុខព្រៃហៃស៊ី

ស៊ីងបានភ្លឺភ្លែតចូលជាម្ចាស់ ដណ្តឹងសួរថា :

- ម្តេចក៏មាននាយក្រុមតុនហ្វានអីទៀតហើយ

ពោលនោះព្រៃហៃស៊ីក្អកទេ ៗ ដកដង្ហើមធំ :

លោកបនិតុនហ្វានជាអតីតនាយក្រុមរបស់យើងនោះខេះ ៗ បានប្រទះរឿងមួយមិន

ពេញចិត្តសោះ ទើបលែងរលំនឹងកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមបក្សយើង គាត់បានប្រគល់ភារៈនេះ

ជូននាយក្រុមស៊ីខេះៗ... ចំណែកខ្លួនគាត់នៅស្នាក់អាស្រ័យក្នុងព្រៃភ្នំបាត់ដំណឹងយើង សូន្យ ។

បងប្អូនខ្ញុំទាំងអស់ក្នុងក្រុមនិករពួកគាត់ណាស់, ប៉ុន្តែមិនដឹងធ្វើម៉េចអាចជញ្ជូនអំណោយដ៏ត្រាស់

ក្រែលរនដល់ដៃលោកបនិតុនហ្វានបាន ?

ហ្វានយីហៃសួរបញ្ជាក់ភ្លាម

- លោកបនិតុនហ្វានទៅសម្លឹងស្នាក់អាស្រ័យកន្លែងណា ? ដោយហេតុអ្វី ?

សំនួរនេះច្បាស់ណាស់ហើយម៉ឺងម៉ាត់ណាស់ ព្រៃហៃស៊ីសើចញឹម ៗ :

- ខ្ញុំទាន់ដឹងបងប្អូនខ្ញុំទៀតជាអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ លោកនាយក្រុមតុនហ្វានមិនត្រូវធ្វើដំនើរចំពោះ

កិច្ចការផ្ទាល់ខ្លួនរបស់លោកនាយក្រុមទេ ។ បើសិនលោកនៅលាវកុំដឹងជាមិត្តភក្តិស្នេហា របស់
លោកនាយក្រុមយើងស្រាវជ្រាវ ខ្លះៗ... ស្រួលហើយ ! យើងខ្ញុំកំពុងចង់ស្នេហា លោកជាហេតុ
អ្វីកិច្ចការក្រុមឈានស្តុកពុទ្ធសាសនាសម្រាប់វិស័យ លោកនាយក្រុមកុំស្វែងរកប្រគល់ដល់ម្នាក់ដទៃ
ឱ្យលោកស្មើគ្នា ?

សុំរួចក្របខ័ណ្ឌនេះ ធ្វើឱ្យហ្វូងយើងព្យាបាលឱ្យយល់ ។ ព្រះហស្តិ៍ពោលគឺថា :

- នៅពេលដែលលោកនាយក្រុមកុំស្វែងរកប្រគល់ដល់ឈាមឱ្យលោកស្មើ , យើងខ្ញុំគាំអស់គ្នា
គិតស្តាប់ច្រវែងលោកស្មើចិញ្ចឹមសោះទេ, មិនស្គាល់ចិញ្ចឹម ហេយទេនឹងកំរិតយុទ្ធសាស្ត្រគេទេ ។
គ្រាន់តែយើងលោកនាយក្រុមខ្ញុំនៅក្នុងក្រុម ដកភ្នែកគេឱ្យក្នុងពិភពគុណ ចង់ដកនាំក្រុមឈានស្នេ
យើងខ្ញុំមិនពេញចិត្តស្រេចទៅហើយ ។ ប៉ុន្តែក្រោយមកលោកនាយក្រុមខ្ញុំចេះរៀបចំកិច្ចការអ្វី
ក្នុងឱ្យបានល្អសម្រាប់ស្រាប់ផ្នែក ទើបយើងលែងបារម្ភ ។ ពេលនោះទើបយើងយល់ថា លោក
នាយក្រុមកុំស្វែងរកនេះដឹងការច្រើនណាស់, មើលមនុស្សស្គាល់ដល់ចិត្តផ្ទៃម , ខ្លះៗ... បើមិនដូច្នោះ
ម្តេចគិតទៅចង់ខិតខំជាមួយអស់លោក ហាស់ៗ...

សិនលោកត្រូវបាននិយមថាបើលោកនាយក្រុមកុំស្វែងរកប្រគល់ទៅនឹងមិត្តភក្តិស្នេហានៅលាវកុំដឹង, លោក
ជាជនប្រភេទណា អ្នកស្រុកលាវកុំដឹងជាជនប្រភេទណា?

លីធីនីភីពោល :

-លោកត្រូវបាននិយម, ដំណឹងដែលយើងបានទទួលនៅលាវកុំដឹងមិនដូចសីលលោកទេ , ហេតុនេះបានជា
យើងខ្ញុំស្តាប់មកពីព្រះសាសនាស្នេហាទៀតនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់ណា !

ព្រះហស្តិ៍ចម្រើយសោះក្រែងថា :

-ពាក្យចម្រើយសោះក្រែងថា ពេញពីចិត្តមួយទៅ ហាក់មួយយក វាការមិនបានទេ ។ ប៉ុន្តែ មើល !
លោកបានដំណឹងយ៉ាងម៉េចខ្លះដែរ ?

-ពេលបើមិនបានរកស្នេហា ឃើញជាក់ស្តែងយើង ៣ ចោតនូវដំណឹងនេះជាពាក្យចម្រើយសោះ
តែជាដំណឹងដែលគួរឱ្យបាន ។ ក្នុងក្រុមក្រុមប្រាប់យើងថា លោកបដិស្តុកហ្វូងត្រូវ ... ត្រូវ ...
(វត្តភ្នំភ្នំជនភ្នំផ្នែកៗក្នុងយប់និង) ត្រូវជនក្រុមក្រុមឈានស្នេហាប្រាប់ទាល់តែស្លាប់យ៉ាង
អាថ៌កំបាំង, ហើយដំណឹងនាយក្រុមត្រូវត្រូវក្នុងក្រុមប្រាប់ដៃយុវជនមួយរូបឈាមរាវ, ត្រូវ

ក្រាស់, កាចសាហាវយង់យួន គ្មានសីលធម៌ក្នុងខ្លួនបន្តិចណាសោះ ។ មិត្តីនោះបាននិយាយប្រាប់
យើងដោយម៉ឺនម៉ាត់ មិនសមជាពាក្យក្នុងកុហកឡើយ ។ យើងខ្ញុំធ្លាប់រាប់អានលោកបដិគុន ហ្វាន
នោះដឹងថាការយុទ្ធសិល្បៈ ខ្លួនអង់ខ្សោយ មិនគួរជ្រៀតជ្រែកកិច្ចការព្រឹទ្ធក្នុងក្រុមឈានល្អក៏ដោយ ក៏
យើងចេះឈឺឆ្កាលចំពោះមិត្តភក្តិដែរ, ប្រសិនបើមានរឿងដូច្នោះមែនយើងយល់ថាមិនគួរកប្បីទេ ។

តែហែស៊ីសើចហោស ៖

- លោកបដិគុនមានប្រសាសន៍ត្រូវណាស់, ពិតជាមិនកប្បីមែន !
- លីធីនីភីនក្តៅមុខភាយ ៗ នឹងសំដីចាត់បណ្តោយនេះ ព្រមទាំងនឹកថា :
- គ្រូពេទ្យដៃធ្វើតស្បីថា ចំណាប់ចំណួនណាស់, ឥឡូវឃើញផ្ទាល់ភ្នែក, ពិតជាដូច្នោះមែន !
- លីធីនីភីនពោលខ្លាំង ៖

អស់លោកបដិគុនលើកអ្នកណាធ្វើនាយក្រុមក៏ស្រេចតែចិត្តលោកទៅ, យើងជាអ្នកក្រៅមិនត្រូវ
ធ្វើដឹងពុទ្ធ ។ យើងមកពីស្រុកលាវតុន គ្រាន់តែចង់ដឹងតើលោកបដិគុន ហ្វាននៅឯណា, ស្លាប់
ឬរស់ ? តើគាត់លាវលែងពីតំណែងនាយក្រុមដោយចិត្តឯង ឬមានភេទទ្វីតបង្ខំ ?

តែហែស៊ីសើចហោស ៖

យើងជាត្រកូលតែមិនសូវចេះដឹងអីមែន តែយើងធ្លាប់មានឈ្មោះក្នុងពិភពកុនដែរ ពាក្យ
សំដីខ្លះចេញមកហើយយើងមិនលេចទៅវិញទេ ។ ឥឡូវអស់លោកទោចម៉ាយស៊ីកុហកឬ ?
បាទ ! ខ្ញុំមិនប្រកែកឡើយ, ទុកដូចជាខ្ញុំកុហកទៅចុះ ។ ហ្នឹះ ! អស់លោកសុទ្ធសឹងជាអ្នក
ក្លាហានមានមុខមានមាត់ក្នុងពិភពកុន, លោកចេះឈឺឆ្កាលចំពោះមិត្តភក្តិជា ការល្អគួរឲ្យសរសើរ
ណាស់, តែ... ខេះ ច... រឿងនេះមិនសមទេ, មិនសមទេ !

ការសានលានដ៏ធ្លាប់ស្បីថាចិត្តល្អ, ចិត្តធ្ងន់ហើយទូលាយ ។ ពេលនេះពូហែស៊ីសើច
ប្រកាន់ចំពោះមុខ គាត់ទ្រាំមិនបាន, ខឹងច្រឡោតស្រែកកំហក :

- ក្នុងរឿងធ្វើបាបលោកបដិគុន ហ្វាននោះ ប្រហែលជាមានលោកគ្រូពេទ្យល្អមួយដែរហើយ !
យើងទាំខ្លាចសសសសឹកឲ្យគាត់ហើយណា ! យើងគ្មានសង្ឃឹមបានវិលទៅស្រុកវិញទេ ។ ឯង,
វាគួរប្រសើរម្រង់ប្រាំហត្ថដែរ ហ៊ានស៊ីត្រូវហ៊ានសស ! ឥឡូវសូមឆ្លើយឲ្យច្បាស់មកមើល តែ
មួយម៉ាត់បានហើយ, លោកបដិគុន ហ្វាន ស្លាប់ឬរស់ ? **(កេរ្តិ៍បារម្ភ)**